

PRVNÍ DOJMY

GM Vlastimila Babuly

Davidu Kaňovského znám již delší dobu z našeho společného působení v Extralize v barvách družstva Agentury 64 Grygov (resp. A64 Hagemann Opava - pozn. autora). Jeho počin - napsat knihu - mě velmi překvapil, do něčeho takového se přece člověk většinou pouští až ve vyzrálejším věku. David je dobrý kamarád a takovou odvahu je třeba podpořit, proto jsem mile rád přijal nabídku napsat k jeho knížce několik úvodních slov.

Hlavním tématem dílka jsou šachové studie. Studie patří do skladebního šachu, jedná se o uměle vytvořené pozice se zadaným cílem, nejčastěji „bílý na tahu vyhraje“ nebo „bílý na tahu remizuje“. Cesta k zadanému cíli, řešení studie, musí být jediná a jednoznačná. (Pokud se přijde i na jiné řešení, tzv. duál, studie z pohledu skladebního šachu ztrácí svou cenu a je třeba ji upravit.) Jednoznačností mám na mysli to, že hodnocení každé podvarianty řešení musí být jasně vyhraněné, tj. buď výhra, prohra nebo remíza, nic mezi tím. To je pochopitelné, řešení exaktního problému musí být prosto neurčitostí, jinak by se problém nedal vyřešit. A zde je vidět hlavní odlišnost od praktické hry, kde složitost pozic nám v drtivé většině nedovoluje se k tak vyhraněným závěrům dopracovat a musíme se spokojit s hodnoceními typu „bílý stojí trochu lépe“, „černý má velkou výhodu“ apod. K řešení studie vede vždy úzká cestička, plná skrytých idejí, jemností, nečekaných nástrah nebo je jinak zajímavá. V každé studii je ukryta nějaká krásná myšlenka, a proto se tento druh šachu často považuje za umění. Vývoj skladebního šachu dospěl do současného stavu, kdy jsou na studie kladeny vysoké estetické nároky. Nejde jen již o samotnou ideu, autoři se už předhánějí o její vyjádření v co nejlepší formě.

Studie jsou považovány (myslím, že oprávněně) za vhodný tréninkový doplněk pro praktické hráče. Trenér často, aby řešení studií více přiblížil praktické partii, neprozradí svým svěřencům výsledek a poví jen „bílý na tahu“. Tímto způsobem jsem se s nimi ještě v útlém věku setkal poprvé. Postupem času jsem si jejich řešení oblíbil a dokonce jsem pro studie získal něco jako slabost. Vždy znovu a znovu se rád ponořím do hledání jejich řešení a objevování jejich skrytých tajemství. Pochopitelně nejsem vždy úspěšný, ale hned tak se nevzdávám a snažím se vytrvat. Ten příjemný pocit rozlousknutí jejího tajemství, pocit, že jsem to dokázal spolu s obdivem nad krásou její hlavní myšlenky za to podle mne stojí. Člověk si tak skvělým způsobem rozšíří své šachové poznání. Určitě nejsem mezi praktickými hráči jediný, podle mých zkušeností je naopak láska ke studiím u praktických hráčů spíše pravidlo než výjimka.

David se prokousal obrovským množstvím různých studií a vybral pro nás ty, které se mu nejvíce líbily a nejvíce ho oslovily. Tedy oněch 100+1 „nejkrásnějších“ studií a přiblížil je nám, čtenářům. Což není vůbec málo. Samozřejmě jeho výběr je a musí být subjektivní, ale na tom v tomto případě určitě nezáleží. A protože řešení studií je činnost rozumově namáhavá, pro oddech a uvolnění doplnil knížku veselými historkami a svými životními moudry. David vše podává svým osobitým dobráckým stylem, z něhož vyzařuje ona „Absolutní pohoda“.

Dost již však slov, šedivá je teorie. Zvu Vás na procházku světem „nejkrásnějších“ studií, pusťme se do řešení jednotlivých perel. Na této cestě Vám přeji hodně úspěchů, vytrvalosti a radosti z poznání.

GM Vlastimil Babula